

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik

Het SOK-Bestuur:

Susanne Hanssen	Voorzitter	043 - 3560244	<i>hanssen.susanne@gmail.com</i>
Erwin Geuskens	Secretaris	+32 11 724274	<i>erwin.geuskens@telenet.be</i>

SOK-Ledenadministratie:

Ger Beckers, Via Regia 158C, 6217 JZ Maastricht, Tel.:0651058333 *pghbeckers@ziggo.nl*

SOK-adres Secretariaat:

Aalkeborg 50 6228 BT Maastricht *secretariaat@sok.nl*

E-mail SOK:

sok@nhgl.nl

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". *www.subbrit.org.uk*

Bestuur Stichting ir. D.C. van Schaik:

Joep Orbons	Voorzitter a.i.	043 - 3618793	<i>j.orbons@archeopro.nl</i>
Bram Borsboom	Penningmeester	043 - 367 05 17	<i>bramborsboom@home.nl</i>

Stichting ir. D.C. van Schaik:

www.vanschaikstichting.nl *info@vanschaikstichting.nl*

Technische Dienst Stichting ir. D.C. van Schaik:

Stefan Jerzykowski *s.j.a.jerzykowski@hotmail.com*

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, Tel.: +32 12 454 059 *tbreuls@telenet.be*

Redactie SOK-Info:

John Hageman, Op de Bannet 47, 6223 GD Itteren, Tel.: 043 - 364 54 19 *john.hageman@planet.nl*
Frans Willems, De Méanstraat 17, 3770 Riemst, Tel.: +32 12 456 411 *willemsfrans1@gmail.com*

De SOK op Internet:

www.sok.nl Webmaster: Ger Goessens *mail@gergoessens.nl*

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: Kasteelgroeve-Kanne

foto: Frans Willems

Verwijderd ivm. privacywet

Jubileumfeest 40 jaar SOK

Op zaterdag 7 oktober 2017 was het tijd voor ons jubileumfeest.

Dit werd gevierd in het Grotterieke in de kuil aan de Lindestraat te Zichen.

Een ideale locatie voor onze studiegroep, ondergronds en met de mogelijkheid om de bijbehorende groeve te bezoeken.

Tijdens het feest maakten SOK-leden, hun partners en genodigden dan ook regelmatig een tochtje door de mergelgangen.

Onze studiegroep is natuurlijk niet aan landsgrenzen gebonden, ons studiegebied ligt zowel in Nederland als in België en daardoor heeft de SOK door de jaren heen, een warme band opgebouwd met de gemeente Riemst. Onder de genodigden bevonden zich dan ook de burgemeester en schepenen van Riemst.

Deze vereerden ons niet alleen met een ruime sponsoring voor ons feest, maar ook met de aanwezigheid van hen allen, waarbij burgemeester Mark Vos in een toespraak deze warme banden met de SOK benadrukte.

Ook langs deze weg: veel dank aan de gemeente Riemst! De organisatie van het feest was in handen van Rob Heckers, waarvoor ook aan hem veel dank.

Hij zorgde voor de coördinatie, de locatie, deed inkopen, schoot geld voor en stond garant voor een eventueel verlies, maakte hapjes, drukte enkele mooie berggedichten van John Hageman af op posterformaat ter versiering van de

feestruimte, drukte mooie consumptiebonnen met “40 jaar SOK” en het SOK-logo en zorgde voor de bonnenverkoop en de coördinatie op de avond zelf.

Kortom: een onmisbare kracht om een zorgeloos feest te kunnen vieren.

Ook weer dank aan Jos Cobben en Hendrik Erckenbosch, die meteen bereid waren om, als vertrouwde gezichten achter de bar, iedereen van drank te voorzien. De onmisbare krachten op de achtergrond.

Een laatste bedankje wil ik richten aan Henri Ceha, die ook even het woord vroeg en vervolgens lieve complimenterende dankwoorden sprak richting mij als voorzitter, vergezeld van enkele flesjes heerlijke wijn en een mooi gedicht dat ik mee naar huis mocht nemen.

We kunnen terugkijken op een geslaagde, gezellige avond.

Beste leden,

Op 7 oktober was het een feit: de SOK bestaat 40 jaar.

40 jaar onderzoek in de berg, met mooie publicaties en interessante lezingen tot gevolg.

Dat was reden voor een feest en dat kwam er ook, traditioneel ondergronds natuurlijk.

Op naar de 50!

Het feest mag dan achter de rug zijn, ons jubileumjaar is dat nog niet.

Na onze reguliere SOK-avond in november, volgt er **op 8 december de afsluiting van ons jubileumjaar.**

Traditioneel op de 2^e vrijdag van de maand (maar nu in de “even” maand) om 19:30 uur, zijn alle leden welkom in het Natuurhistorisch Museum. Aanmelden is wel wenselijk, zodat we een idee hebben over het aantal aanwezigen, graag aanmelden op: *hanssen.susanne@gmail.com*.

Uitnodiging per mail volgt.

Het programma van die avond is nog een verrassing. En er zijn nieuwe ontwikkelingen binnen het bestuur. Zeer positieve ontwikkelingen, mag ik wel zeggen.

Zodra er definitieve duidelijkheid is, volgt hierover meer.

Behalve voor de SOK is dit jaar ook een jubileumjaar voor de SOK-Mededelingen, een van de belangrijkste pijlers van de SOK. De publicaties worden alweer 35 jaar lang trouw verzameld en gepubliceerd door Ton Breuls.

Proficiat Ton, voor deze mooie en belangrijke prestatie.

Ook na dit jubileumjaar zullen we proberen om, wegens het succes ervan, excursies te blijven aanbieden vanuit de SOK.

Met vriendelijke berggroet,
Susanne Hanssen.

Lezing Cannerberg

ledenavond 10 november

De afgelopen maanden heeft de groeve achter kasteel Neercanne flink in de belangstelling gestaan. De brand die heeft gewoed in een deel van de groeve haalde zelfs meermalen de landelijke pers. In één van die publicaties kon je zelfs lezen dat wat de groeve betreft vooral die brand interessant was: veel belangwekkends zou er daar niet te ontdekken zijn. Dat is niet zo – al moet ik zeggen dat ook ik een paar jaar geleden nog dacht dat je in dat stelsel “snel klaar was”. Een foute aanname.

De laatste twee jaar heb ik, samen met vooral Frans Willems en de laatste tijd ook met Patrick Semmeling, op verzoek van Limburgs Landschap, de eigenaar van de groeve, een inventariserend onderzoek gedaan in genoemde groeve. De inventarisatie is inmiddels nagenoeg voltooid, het verdere onderzoek in literatuur en archieven nog niet. Maar toch lijkt het ons interessant om wat we gezien en aangetroffen hebben te delen met SOK-leden. Vandaar een lezing op de volgende SOK-avond. Wellicht geeft dat ook aanleiding tot aanvulling van wat wij al (denken te) weten.

De groeve is in elk geval ouder dan we aanvankelijk dachten. Hij bestaat eigenlijk uit verschillende aan elkaar vastgegroeide onderdelen – wat graafrichtingenonderzoek duidelijk laat zien. Ooit was hij ook helemaal vervlochten met de Muizenberg – ook in meerdere opzichten interessant. Ook het recente gebruik van een deel van de groeve door boer Vrancken (en het uiteindelijk effect daarvan) komt natuurlijk aan de orde.

Hans Ogg

Verslag **SOK- excursie** vrijdag 15-09-2017.

Een blik in de wonderse wereld van Robert Garcet.

Het is aan Ton de deelnemers van de excursie op een van de kleine parkeerplaatsen rond de toren op te vangen. Een mooie opkomst, zo'n 30 mannen en vrouwen. De excursie begint met een wandeling naar een van de vuursteen mijnen van Garcet, Pache Lowe. In de eerste gang staan informatie panelen over het winnen van vuursteen. We kunnen op eigen gelegenheid de

groeve bezoeken. Van verdwalen kan geen sprake zijn. In dikke vrijwel horizontale lagen vinden we de vuursteen die de juiste kwaliteit had om te worden toegepast in de maaltrommels. Wat dieper in de groeve staan nog de kip wagons op het restant van een smalspoor.

De tweede groeve, die overigens wel een verbinding heeft met de eerste, fungeert o.a. als opslag van Survive – All, de survival vereniging die elders op het terrein haar activiteiten organiseert. Hier staan de met zorg uit andere groeves gezaagde levensbomen. Naast een dikke laag vuursteen trachten de geologen in het gezelschap het ontstaan van vuursteen uit te leggen. Hier hoor ik voor het eerst dat die pas later in de mergel ontstaan is. Vreemd, zo'n beetje het hardste en zachtste gesteente gebroederlijk naast elkaar.

Dan naar het toch merkwaardige uit silex breuksteen opgebouwde bouwwerk Eben-Ezer, we willen immers nog wat genieten van het uitzicht. Via een smalle wenteltrap in een van de torens naar boven. Onder het wakend oog van de sfinx, de leeuw, stier en adelaar turen we in de dan al schemerige omgeving. Naar het noorden toe zien we in de Romontbosgroeve een moderne T. Rex nog aan de mergelwanden knagen, dag en nacht gaat de mergelwinning t.b.v. de cementindustrie door. Via een ondergronds spoor gaat het materiaal naar de cementfabriek van CBR Lixhe. Via dezelfde smalle wenteltrap weer naar beneden, op iedere verdieping krijgen we middels foto's, filmpjes en goede uitleg van onze zeer gedreven gids Corry Schoenmakers, meer en meer een beeld van de persoon Robert Garcet. Hoe hij leefde, zijn vele gevonden fossielen, zijn kijk op de maatschappij, zijn kunst en zijn ontdekking van wat hij 'de stad Thebah' noemt. In de Zaal der Cherubijnen zien we hiervan een fraaie maquette.

Na een best vermoeiende avond stelt Ton nog voor om met een drankje in café Chez Lisianne de avond af te sluiten. Ik zelf haak af maar neem aan dat er nog gezellig over de excursie is na gepraat.

Dank aan allen die dit mogelijk maakten en de uitleg die op perfecte wijze door Corry werd verzorgd.

Voor wie de avond niet kon bijwonen is het advies zeker eens die kant op te gaan.

Johan de Jong
Teuven

Mergelgras

Boer Mathieu Vrancken heeft gelijk, toen hij volgens De Limburger beweerde, dat hij runderen in de Muizenberg liet grazen.

Het gaat hier om een unieke grassoort: Mergelgras (*Poacea calciumcarbonatis*). Het valt op door zijn gele kleur en groeit graag op kalksteen. Vandaar deze naam.

Voorlopig komt het alleen voor in deze groeve en nergens anders.

Het groeit zelfs ook uit troggen en ernaast. Runderen hoeven zelfs geen stap te veel zetten om te kunnen grazen.

Volgens de digitale Dikke van Dale is de eerste betekenis van het woord “grazen”: (van vee)gras eten: *het vee laten grazen*.

Omdat het Mergelgras geen uitgemergelde koeien oplevert, laat deze boer er terecht geen gras overgroeien door ze in deze groeve van deze Hoorn des Overvloeds te laten grazen.

Een van de bijzondere eigenschappen van het Mergelgras is zijn langdurige houdbaarheid. Het beste is het in een koele ruimte, zoals in een kalksteengroeve, te laten rijpen.

Zoals een Kellermeister zijn wijn in flessen en vaten in een koele en wat vochtige wijnkelder opslaat, slaat een agrariër, zoals deze meneer Vrancken, zijn geperste gras op boven de binnenstallen, zodat hij van alle kanten door benzine- en oliedampen uit landbouwmachines gevrijwaard blijft van schimmels en het gras zo een typisch aroma krijgt.

De veelzijdigheid van het mergelgras wordt ook door mensen gekend en gebruikt:

- verdwaalde of vermoeide berglopers (*Homo troglodyte*) vlijen zich in het zachte mergelgras neer om tot hun positieven te komen of tot overpeinzing over het nut voor hun onderaardse voorkeur gebracht te worden.
- geslachtsrijpe mensen (*Homo sapiens*) geven zich door de zachtheid van het gras in het kader van zelflerende educatie en romantiek over aan hun scheppingsdrang.

- ondanks de geperste toestand werkt het gras zeer isolerend en is het in dit geval onbrandbaar.
  - in losse toestand is het een uitstekend lesmateriaal voor een cursus 'Fikkie stoken' bij welpjes van de scouting.
  - de combinatie van los mergelgras en lucifers maakt conflicten onder mensen groot en verhoogt zo de verzekeringspremies.
- T.a.v. dit laatste punt mag terecht gevreesd worden, dat het Gezag er geen gras over laat groeien, om deze unieke grassoort (*Poacea calciumcarbonatis*) NIET op de Rode Lijst van IUCN te plaatsen. Zijn Gründlichkeit heeft reeds toegeslagen. De Muizenberg is volledig beroofd van deze zeldzame groevenplanten-soort. Het Mergelgras is letterlijk voor de hoeven van de mergelgrazers

weggemaaid!

Grazers, verenig U!

(Wegens de duisternis groeit het gras niet recht naar boven, maar schots en scheef door elkaar. Zelfs op onmogelijke plekken, zoals in die troggen. Boven wordt een rijpingsproces van geperst Mergelgras voortgezet.)

Rian Pulles

Bertus Aafjes

In het archief van VanSchaik kwam ik een handgeschreven gedicht tegen, dat Bertus Aafjes aan hem had gestuurd. Bertus Aafjes is een Nederlandse schrijver en dichter. Hij heeft o.a. "Een voetreis naar Rome" (1946) geschreven, een boek waar hele generaties leerlingen op de middelbare school, waaronder ik, mee geplaagd zijn. Van 1951 tot 1973 woonde hij in kasteel Hoensbroek. Over een vondst daar heeft hij een gedicht geschreven dat hij blijkbaar naar Van Schaik heeft gestuurd. Hij heeft het zelfs van een tekening voorzien. Of hij Van Schaik ook persoonlijk kende weet ik niet.

Van een begeleidende brief is verder geen sprake. Maar een bijzondere vondst is het in elk geval.

Hans Ogg

Eerste vleermuis

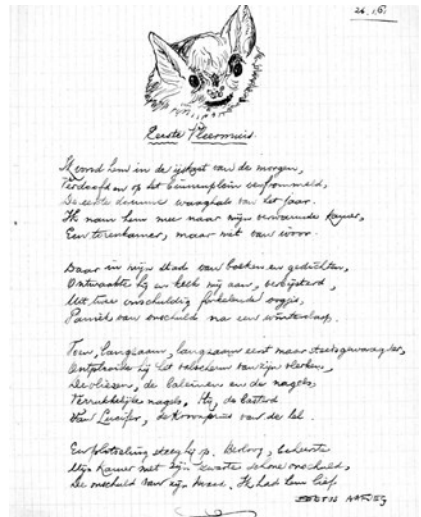
Ik vond hem in de ijskast van de morgen,
Verdoofd en op het binnenplein verfrommeld,
De eerste domme waaghals van het jaar.
Ik nam hem mee naar mijn verwarmde kamer,
Een torenkamer, maar niet van ivoor.

Daar in mijn stad van boeken en gedichten,
Ontwaakte hij en keek mij aan, verbijsterd,
Uit twee onschuldig fonkelende oogjes,
Paniek van onschuld na een winterslaap.

Toen langzaam, langzaam eerst maar steeds
gewaagder,
Ontplooidde hij het valscherp van zijn vlerken,
De vliezen, de baleinen en de nagels,
Verrukkelijke nagels. Hij de basterd
Van Lucifer, de kroonprins van de hel.

En plotseling steeg hij op. Bevloog, beheerste,
Mijn kamer met zijn zwarte, schone onschuld,
De onschuld van zijn kwaad. Ik had hem lief.

Bertus Aafjes
26/1/61

RECENTE GESCHIEDENIS

Bijna te laat ! Nog net niet te laat ? Wie het weet mag het zeggen.

Er spoken nog wat vragen bij mij rond, die wellicht nog een antwoord vinden voordat alle getuigen overleden zijn. Ik denk dat er SOK-leden zijn die nog oudere of misschien zeer oude mensen kennen die het nog meegemaakt hebben.

ITEM 1.

In geschreven verhalen over de evacuatie tijd in september 1944 in de groeven van de Zonneberg komt met enige regelmaat het verhaal tevoorschijn, dat ENCI tegen

het eind , dus omstreeks 12,13 september 1944, warme maaltijden zou hebben afgeleverd bij de Zonneberg voor velen.

Ook zouden er in die tijd omstreeks 30.000 broden gebakken zijn, of in ieder geval afgeleverd bij de Zonneberg. Zelf ben ik daar al die tijd , dag en nacht , aanwezig geweest, maar mij is niets bekend over warme maaltijden of gebakken broden. Zelf heb ik de ENCI schriftelijk om bevestiging of ontkenning gevraagd. Ze hadden geen tijd of geen gelegenheid om hun archieven te doorzoeken en gaven me enige onbruikbare adviezen.

Wat ik dus eigenlijk zoek is “documentaryevidence”. Mijn woord is niet voldoende , maar wellicht de herinnering van meerderen wel.

Met mijn hand op het hart en twee vingers in de lucht kan ik verklaren dat er absoluut nooit brood gebakken is in de ovens van de Zonneberg. Wel was er voortdurend een oven aan, die voornamelijk voor warm water zorgde en een iets verhoogde temperatuur in de naaste omgeving ervan. In de oude kerk van St,Pieter waren duizenden kilo's meel opgeslagen, maar dat mocht niet gebruikt worden zonder officiële gedwongen evacuatie. Overigens was er niet een enkele tafel aanwezig nabij die ovens, geen emmer of waterkan . Bovendien is er nog gist nodig en moeten er bakkers zijn om broden te kunnen bakken.

De man die er geboren is, maar die het zich niet herinneren zal , ene Bex of Beks, heeft in september j.l. al zijn 73ste verjaardag gevierd. Bijna ongelooflijk .Proficiat, van harte , en nog vele jaren gewenst.

ITEM 2.

Geallieerde piloten en andere vliegtuigbemanningen via de ondergrondse groeven van de St.Pietersberg naar België.

In de serie “Publiek Geheim” van de Belgische TV zender Canvas is er een film van omstreeks 2010 met de titel “De grotten van Caestert”. Wim van Schaik , Ton Breuls, Jo Morreau, 'n VVV gids en ik spelen er kleine rolletjes in. De film is best aardig en nog wel te vinden op Canvas.be.

Een groot deel van die film gaat over het gebruik van de ondergrondse toegang tot België zonder speciale ausweiss e.d. Zonder enige twijfel zijn er mensen ondergronds naar België gebracht.

Na die film heb ik veel moeite gedaan om nauwkeurige informatie hierover te krijgen.

Een man, (A.P.M.Cammaert), die gepromoveerd is op zijn boeken over het verzet in Limburg, gebruikte in een telefoongesprek met mij over deze materie , de woorden “allemaal cowboy verhalen”.

Zonder enige twijfel is er een Joodse familie door Wim van S. e.a. naar België gebracht.

Bij de presentatie van Wim's boek in de cantine van de ENCI tennisclub (1990 ?) heb

ik een Joodse dame ontmoet die haar handtekening in mijn boek schreef en verklaarde dat ze door Wim naar België was gebracht in de vroege oorlogsjaren. Ook is er een familieboek geschreven , niet uitgegeven , door George König een latere neef van George König die in 1940-1944 op de Observantenweg 54 woonde , waarin hij schreef dat de oudere George als lid van de Belgische “Witte Brigade” voortdurend vliegtuigbemanningen via het smokkelgat e.d. naar België bracht. Waarschijnlijk totale hedendaagse fantasie. De oudere George was mijn buurjongen op de Observantenweg en ik ben hem nooit tegengekomen in de Zonneberg en heb hem nooit met een lamp zien lopen of iets dergelijks. Feit is dat hij z.g. ondergrondse krantjes zoals Het Parool ,Vrij Nederland , Je Maintiendrai, e.d . verspreidde. Er bestaat ook een lijstje met een tiental namen van geallieerde bemanningsleden dat op meerdere plaatsen in Maastrichtse huishoudens ontdekt is. Er was een vrachtauto met chauffeur van Dumoulin van de Boschstraat die papieren had om naar België te gaan. Die vrachtauto was dusdanig omgebouwd dat er mensen ongezien mee vervoerd konden worden . Met die auto werden bemanningen naar België gebracht. Het probleem met de ondergrondse tocht door de St.Pietersberg was dat men bij aankomst in Caestert nog de sluis in Lanaye of de brug in Canne over moest om verder in België te komen. Op die plaatsen was strenge Duitse controle van papieren.

Het was gemakkelijk om in België te komen over de Maas bij Eysden of over de Maas bij Smeermaas.

Wie kent iemand die nog kennis heeft over “pilotentransporten” via ondergrondse gangen ?

ITEM 3.

Er zijn enige leuke en informatieve boekjes verschenen over Fort St Pieter.

Toen ik de schrijver van het laatste boekje vroeg waarom hij geen melding maakte van het gebruik ervan door het Amerikaanse leger na de bevrijding in september 1944, zei hij dat er geen documenten over te vinden waren.

Kort na 14 september 1944 nam het 125th liaison squadron van het 9e Amerikaanse leger zijn intrek in Fort St.Pieter en naaste omgeving. Dit liaison squadron had enige tientallen Piper Cup vliegtuigjes die gestationeerd waren op het plateau, waar ook een landingsbaan van NW naar ZO was aangelegd, voornamelijk met zware rubberen matten. Er is ook een keer een C 47Dakotageland, die bij opstijgen maar rakelings de toren van de Oude Kerk kon ontwijken.

De Piper Cups werden gebruikt als “forward artilleryobservers , aerialfotography en vervoer van generaals en andere hooggeplaatsten”. Waarschijnlijk zijn Montgomery en Eisenhower op het plateau van deSt. Pietersberg gearriveerd om een hoog niveau strategie meeting te bezoeken in de voormaligeR.K.HBS en Gymnasium in de Aylvalaan.

Wim Bakker , AristidesWitlox en ik waren de enige civilians die toegang hadden tot Fort St.Pieter in die tijd om Amerikaanse militairen een rondleiding te geven in het onderaardse.

Aan het einde van de Amerikaanse tijd in Maastricht na mei 1945 werd er door de Gemeente Maastricht een afscheidsfeest met diner-dansant gegeven op het Fort St.Pieter voor de Amerikaanse stadscommandant van Maastricht.Tezamen met Eduard van Hövel tot Westerflier mochten wij namens de Maastrichtse padvinders een cadeau aanbieden.

Regelmatig lees ik nu over mensen , journalisten die zeggen dat ze de oorlog hebben meegemaakt.

Dan blijkt dat ze in 1938 ,1939 , 1940 of nog later geboren zijn en inderdaad de oorlog hebben meegemaakt als baby of peuter. Echt herinneren is er niet bij.

Ik schrijf dit als een verzoek aan de SOK-leden om na te gaan of er nog ergens foto's of dagboeken zijn ,of anderszins over de beschreven gebeurtenissen. Graag kom ik in contact

Het is nu of nooit meer om die "histoire contemporaine" enigszins vaster te leggen.

Henri Ceha

1944

IN DE BERG,

aflevering 2

Het tweede deel van "1944 In de berg" , waarvan het eerste deel verscheen in de SOK-Info nr.175 van mei 2017. De oorspronkelijke tekst is geschreven door Harry Pieters in het Maastrichts, omstreeks 1970 en is afkomstig uit het archief van Jan Spee; aan mij doorgestuurd door Hans Ogg. De handgeschreven tekst is moeilijk leesbaar , maar omdat het een leuk verhaal is, vind ik het de moeite waard om het volstrekt identiek maar leesbaar over te typen voor de SOK-Info)

pag.5

VII

*Toen Guus Rutten , Jef Visser , Bèr Bochman en iech um +/- 8
oor op bed zaote ,*

*kaom de gidsen verpleegster Els vraoge of veer neet in de
E.H.B.O. pos koste kaome.*

*Slokspek , zoe vertelde Els , waar in de E.H.B.O pos .Ze had 'n
steinpuis op 're*

boek en wow neet geholpe weure door de verpleegsters umtot die
vaol te row waore
en daorum mooste veer kaome. Bèr Bochman wow neet met , dee
waor bang veur
vleujesteke. Guus , Jef en iech ginge dapper met um haor vaan
die puis te verlosse.
Slokspek zaot op 'ne stoel met h'r rok hoech opgetrokke . Veur
ginge direk aon 't werk. Iech kreeg 'n operatiemets in m'n hand
geduijd .Ze zagte miech wie iech 't moos doen. Ich snooj 't köpke
aof (vaan de puis netuurlik). Jef en Guus mooste de puis
oetduije . Daobij trokke ze hiel vies geziechte. Slokspek keekde
es e mager verke
en de verpleegsters rolde euver de grond vaan 't lache.
De verpleegsters verboonte de puis . Guus , Jef en iech woorte
oetgenuudig um bij 'r
te kaome ete , woe veer mèr veur bedaank höbbe.
Vaan 9-10 waor dansmuziek. 'ne Maan had z'ne
trekharmonika metgenome.
En de gidse hadde 't klaorgekrege tot 'r vaan 9-10 in 'ne
bepaalde gaank mog speule,
daan mog dao aoch gedans weure. Iech hōb met e leuk
sjippermeitske gedans.
Nao aoflaop kraog iech drei sigrette vaan 'r.
Toen Leon Vankan en iech tegen 12 oor agter de oves kaome um
te slaope , laog
Bèr Bochman op 'n brankaar en sleep wie 'ne os. Leon en iech
höbbe 'm opgepak

VIII

en veur de oves op'n kneitafel gelag (7 September). Toen 'r
smörgens opstoond is 'r vaan boven aof op de grond gevalle.
Heer vlookde ziech flauw en veer lachden us doet.

't Waor haaf zene en de lui stoonte al weer in de rij veur werm water . Um 8 oor woort de poort geopend en kaome nui lui de berg in.

Iech sjikde 'ne gids nao hoese tow um veur häöm en veur us bootramme te haole.

Deen daag kaome vööl sjippers. De Pruuse hadde de sjepe laote zinke , daarom kaome de sjippers de berg in. Ze mooste toch örgens slaope. Twie sjippers vaan 'n

jaor of 25 hadde ziech 'n kis met flesse wien achtereuver gedrök in de keet vaan de

O.T. (noot: Duitse Organisation Todt die de Ursulinenweg en Zonnebergweg aan het verbreden waren) en hadde ziech die verstop. Elken daag ginge ze 'ne kier nao boete

um 'n paar flesse te hoole , die ze daan 's aovends oetdronke.

Op 'ne kier kaom 'r weer met 'n paar flesse binne en heer verstopde zich die met z'n zaate koont in 'ne

dames W.C. Toen 'r 'n paar oor later trök kaom um ze te hoole , stoont Freddie Engele dao sjus en dee leet 'm neet in. Freddie sjikde iemand nao us tow um te helpe ,

pag.6

want heer kos dee sjipper neet allein de baas. Guus Rutte en iech ginge nao 'm tow

en Guus vroeg wat 'r moos höbbe. "Iech bin hei get verlore " zag 'r.

"Hei verleere ze allemaal get", zag Guus. Dao moos iech vreiselik um lache ,mè de

sjipper begos te vlooke vaan heb-ik -jou-daar. Veer leete 'm in gei geval in.

Met vääöl meujte jaogge veer häöm weg , want veur de W.C. stoont 'ne ganse file vrouwe en meitskes te trappele vaan oongedöld.

IX

Zwarte Eva stoont aoch daotösse en reep : 't is miech hei 'n sjoen beweging es de gidse moote debei zien es veer moote pisse. Veer ginge dus mer liever weg en zowwe later trök kaome um te zien wat dee dao zeukde. Later zien veer trök gegaange. Iers voonte veer niks , mè in de leste W.C. dao zaogge veer 2 flesse wien ligge. Veer höbbe ze met genome en ze achter de oves verborge um ze 's aovends in bed oet te drinke.

Dee middag kraogge de gidse veur den ierste kier ete vaan de Enci. 't Waor hiel lekker. De gidse woorte bijnao altijd lestig gevalle deur de jong meitskes um e straotsje um te laope. Veer zagte mèr altied tot veer geine tied hadde.

Dèks genog kaome lui aon de oves aon us vraogge of ze ete , koffie , melk enz. in de ove mochte zette um werm te weure. Soms gebäörde 't aoch wel tot de lui hun pap of zoe vergaote. Daan woort door de luisprekers bekint gemaak tot de eigeneer vaan e

blow ketelke met pap ziech nao de oves mooste begeve om hun pap te hoole. Ze kos 't miestal weggoeie umtot 't verbrant waor. Soms koste aoch leuke zinne door de luidsprekers huure es : Madame C.J. uit vak 16 heeft een worst verloren op de weg langs de hoofdkapel. Eerlijke vinder wordt verzocht de helft van de worst terug te bezorgen in de gidsenkamer vanwaar ze aan den rechtmatige eigenaar zal worden teruggegeven.

+/-7 Oor,deen daag, woort door de luidsprekers bekint gemaak tot d'r e meitske vermis woort. Alle hoofdgidsen en gidsen woorte opgeroope um 't meitske op te spoore. +/- 8 Oor voont H.Ceha 't meitske.....stevig geërm met 'ne jong.

(Noot: Weet ik niets meer van, H.C.). Ze waore blei tot ze

X

gevoonde waore, want ze wiste geine weeg mie.

Vaan 9 tot 10 waor weer danse. Iech dansde weer met 't
sjippersmeitske en kraog nao

aofloop 'n hand fondantjes. Iech wèsde Guus Rutten op want
weer mooste de flesse wien oethöbbe veur tot de aandere kaome.

Toen weer achter de oves kaome laog Jef Visser op ein flesse
wien te slaope. Veer maakde h'm wakker en droonke met eus
dreie 'n fles oet. Toen weer aon de twiede wowwe beginne kaom
de "witte" innins

achter de oves. De Witte is 'ne jong oet de Stokstraot ; h'r had
zich opgegeve es stoker

veur de oves. Z'ne pa is groethandeleer in loomele. Plotseling
kaom h'r dus binnestoete en waore weer verplieg häöm aoch 'ns
te laote drinke. Veer waore alle

weer zoe lollig wie de pes. Iech kos veet mie stoon , dus lag iech
miech mer debei

en veel hiel gaw in slaop.

8 september

pag.7

'Smörregens hoort iech tot er e kinneke gebore waor. Veur de
kraomvrouw zatte v'r e

bed op veur de ander drei oves (in 't gehiel waore 5 oves)
umtot 't aandere te kaait en te vochtig zow zien. Eederein woort
de touwgaank tot de drei oves verboje , zoe tot

't mins vaan geine las had. 3 Gidse laoge in bed die waore
euverspanne . Iech ging

gaw nao hoestow, wasde miech lekker met werm water en bleef 'smiddags toes ete.

't Smaakde miech, huur.

Iech naom botramme met veur 'n paar daog en trok weer de berg in. Dee middag laoge 6 gidse in bed. Allemaol euverspanne. De gidsen-verpleegsters pasde hun elken daog op. (De gidse hadde 'n eige verpleegster, h're naam waor Els)

XI

Dao laoge nog Pruuse op de berg. Neet väöl, e stök of vieftien. Zoe noe en daan kaom eine de berg aof. Daan kaome de lui, die boete stoonte, de berg ingerend.

De manslui vlögde deeper de berg in umtot ze dachte tot 'r de berg in zow kaome en de onderduikers oppikke. Es de Pruus langs de berg ging of trök de berg op en 'ne gids kaom zègge tot alles veilig waor, koste de gidse de ganse berg aofzeuke um die manslui trök te bringe.

Um 8 oor woorte de lui weer de berg ingejaog. Noe waor d'r zelfs 'ne pliesie bei umtot veer 't neet klaor kreege. Nao 8 oor ging dee pliesie weer nao hoestow.

Um 9 oor waor weer danse. Guus es plv. chef-gids kos ziech dat neet permieteere en keek mèt e serieus gezieg de nao. Leon huppelde de tösse door en knikde eeder meitske 'n uigske. Um 10 oor ging iech nao bed en Leon ging ziech bei de oves zette, want 'r had nachdeens.

9 september

Volgende mörrege waor iech weer vreug op. Iech zat al koffie veur de andere. 't Waor

d'n ierste mörrege tot Leon en iech same aote. Veer zaote met 6 maan aon tafel.

Leon , Guus , Jo Caris , Jef Visser , Ber Bochman en iech ; 't waar ech gezellig.

Deen daag had iech wachdeens in de keet aon de ingaank. Iech kreeg drei jong gidse tot mien besjikkeing. Iech kos door de roet vaan de keet de lui zien langstrèkke.

Iech kwaom gidse te kort um al die lui te helpe.

XII

De nui evacuees leete aon 't loket vaan de keet hun keertsje zien in welk vak of ze mooste zien. De gidse die iech tot mien besjikkeing had brachte de lui tot in 't vak.

Veur struu zörgde de vrijwillige ordedeens. Deen daag kreege v'r weer werm ete vaan de Enci. Mer allein veur de gidse. Um twelf oor kwaome ze miech 't ete in de keet bringe. 't Waar erg lekker. Wat euver waar brachte v'r nao 't ziekenhoes in de berg.

Dao laoge veer kraanke. 'sMiddags kaome de lui weer de berg ingerend umtot 'r weer 'ne Pruus aonkaom.

't Waar e leuk gezieg al de vrouwe , kinder en manne langs de keet de berg in te zien renne. Deen daag trokke 2000 nui lui de berg in. Wie um 8 oor de poort tow ging en iech nao de bekkerije leep , vertelde ze miech dao tot weer 2 maan kraank waore. Iech ging achter de oves kieke en dao laoge Guus en Leon te sloope. De witte

pag.8

stoker vertelde miech dat Guus vaan z'n sokke waar gegaange wie 'r met e meitske waar aon 't wandele. D'n ereme Leon waar euververmeijt. Dee had twee nachte achterein wachdeens gehad en door den daag neet gesloope. Iech had gelökkig nog get

pekskes sop bei miech en maakde veur de twee kraanke eeder 'n tas sop. Daonao bin iech nao de gidsekamer gewees en hōb de taak vaan Guus euvergenome.

Chef-gids Tripels waor aoch nao hoese tow; dee waor aoch euverspanne.

Iech hōb de ganse nach in de gidsekamer gezete. Um 2 oor kaom Bas binne. Dee heet miech de ganse nach gezelsjap gehouwe.

Veer mooste stil spreke, want alle gidse laoge te slaope.

(wordt vervolgd)

(Naschrift van de typist. Hierna komt nog een aflevering van dit m.i. aardige dagboek. Het bevat veel "Dichtung", maar ook "Wahrheit". Na de derde aflevering zal ik in een kort verslag proberen een en ander van elkaar te scheiden.)

Henri Ceha

Plattegronden te koop

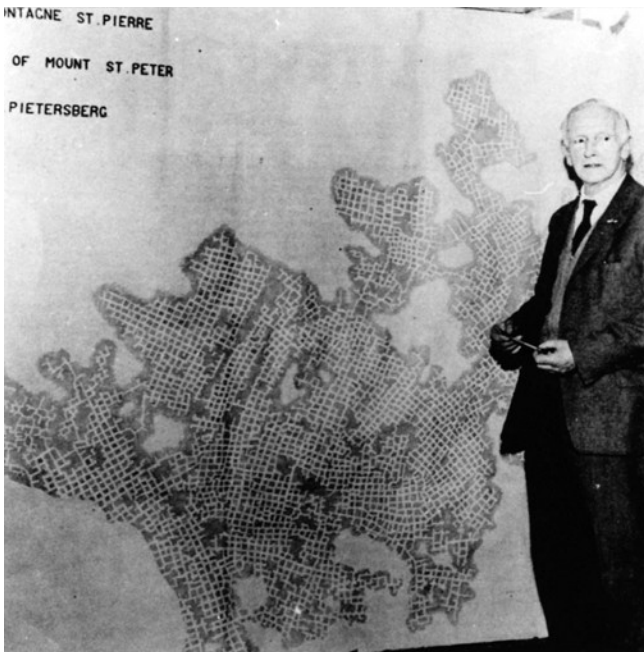
De afgelopen twee jaar hebben Frans Willems en ik ons stevig bezig gehouden met het in het RHCL aanwezige archief van VanSchaik. De leiding van het RHCL had geconstateerd dat de inventaris zoals die lang geleden gemaakt was in veel opzichten tekort schoot: veel beschrijvingen van onderdelen waren onduidelijk of onjuist. Verder lag het archief flink door elkaar en waren nogal wat onderdelen beschadigd. Het idee was dat we zo veel mogelijk zouden digitaliseren zodat in de toekomst zaken online bekeken zouden kunnen worden en de kwetsbare fysieke stukken in het depot konden blijven. Daarnaast zouden zaken opnieuw geordend worden en duidelijker beschreven.

Daar zijn we inmiddels een eind mee gevorderd. Frans heeft het grootste deel van de glasnegatieven gescand (ongeveer 800) en we hebben de plattegronden (ongeveer 300 stuks) gesorteerd. Begin 2018 worden die ook gedigitaliseerd. Bij die herordening bleek dat van heel veel plattegronden meer exemplaren aanwezig waren. De bedoeling was dat die verwijderd werden: ze bevatten immers geen extra informatie. Meestal worden die dubbele exemplaren daarna vernietigd, maar dat is in dit geval niet gebeurd. Om een bijzondere reden zijn die dubbele plattegronden aan mij gegeven.

Bij het inscannen van de glasnegatieven (en dia's uit andere bergverzamelingen) was namelijk gebleken dat de aanwezige apparatuur in het RHCL niet voldeed. Zo bevatte de verzameling van VanSchaik zo'n grote glasplaten (iets kleiner dan A4) dat ze niet door aanwezige scanners gescand konden worden. Er was ook geen budget beschikbaar voor nieuwe apparaten. Ik heb toen uit eigen middelen een tamelijk dure scanner aangeschaft die het karwei wel aankon. Die scanner blijft in de toekomst ook voor andere gebruikers in het RHCL beschikbaar. Het voorstel was dat de dubbele kaarten aan mij gegeven zouden worden zodat ik die aan liefhebbers zou kunnen verkopen om via een soort "crowdfunding" (een deel van) mijn uitgave terug

te verdienen.

Het gaat om zeker 300 objecten in een enorme variëteit. Het gaat om plattegronden van groeves uit heel Limburg, niet alleen van de Pietersberg. Er zijn plannen bij voor de inrichting van een grote groeve naast Mathuus inclusief een haveninstallatie, of voor installaties in de Barakkenberg ten behoeve van de Duitse oorlogsindustrie. Er zijn zgn. calques van alle Pietersbergstelsels, maar ook van afdrukken daarvan.

Van Schaik heeft voor het Pietersbergonderzoek in de jaren 50 een set van 14 plattegronden gemaakt die samen het Nederlandse deel van de Pietersberg in detail weergeven; van die sets heb ik meerdere exemplaren. Op de bijgevoegde illustratie zie je hem voor het samenstel van die kaarten staan. Er zijn verder plattegronden bij die heel groot zijn, zeg 110 * 125; andere zijn op A3 formaat. Ik heb geen inventaris van dat geheel gemaakt: dat zou me te veel werk kosten, maar geloof me: het is een echte Fundgrube.

Ik ga die zaken eenmalig publiek aanbieden en doe dat op zondag 5 november 2017, in het museum Lichtenberg van de Stichting Oud Sint Pieter. Dat is trouwens de laatste openingsdag dit jaar van het museum. In een van de stallen zal de verkoop

plaatsvinden en daarbij geldt: wie het eerst komt, die het eerst maalt. Vanaf 11.00 uur zal ik aanwezig zijn, tot 16.30 uur. Als je komt, bedenk dan wel dat je te voet of per fiets moet komen. Gemotoriseerd verkeer is daar niet toegestaan.

Hans Ogg

Omslag

In 1964 worden in de gang die rond de schilderijenkluis in het Noordelijk Gangenstelsel loopt een paar versterkings-bogen gemetseld. Van Schaik, dan 76 jaar, geeft daarbij advies. In het archief van Van Schaik zoals dat zich in het RHCL bevindt, zit een mapje met foto's waarbij Van Schaik de werkzaamheden komt inspecteren. Dat het om echte werkzaamheden handelt, blijkt ook uit de declaraties die hij over die werkzaamheden heeft ingediend – en ook die bevinden zich in het RHCL

Hans Ogg.

Nieuws van de Van Schaikstichting

Steunpilaar

De Van Schaikstichting beheert meerdere groeven in het Limburgse Mergelland van Riemst tot voorbij Valkenburg. Van deze groeven zijn een aantal goedgekeurd voor onderzoek en bezoek. Voor deze lijst, zie de achterkant van deze SOK-Info. In de SOK-Info staat regelmatig nieuws over de Van Schaikstichting en over de groeven zodat alle SOK- leden op de hoogte zijn wat er speelt bij de Van Schaikstichting. Ook op de SOK- avond wordt het laatste nieuws over de groeven aan alle SOK- leden verteld. Het beheren van onze groeven kost echter geld. Er moeten jaarlijkse keuringen worden verricht die duur zijn. En we hebben ook regelmatig te maken met inbraken waarbij sloten kapot gemaakt worden, maar waarbij ook soms nog grotere schade aan de afsluiting wordt aangebracht. De Van Schaikstichting heeft een eigen

Technische Dienst onder leiding van Stefan Jerzykowski en een hele garage vol met materialen om een groeve na braak weer te herstellen. Maar toch kost dat iedere keer weer veel geld. Ook het onderhoud van de ingangen kost geld, want voor de werkdagen die we organiseren willen we de SOK- vrijwilligers natuurlijk een goede lunch aanbieden.

Al deze activiteiten van de Van Schaikstichting verrichten we voor de SOK- leden, zodat die van de groeven kunnen genieten en daar onderzoek kunnen doen. En dat geld zal ergens vandaan moeten komen. Daarvoor heeft de Van Schaikstichting een nieuwsbrief genaamd "Steunpilaar". De naam geeft natuurlijk precies aan voor wie die nieuwsbrief bedoeld is, namelijk voor iedereen die een Steunpilaar is voor onze groeven. Dat zijn uiteraard alle beheerders, de mensen van de Technische Dienst en andere medewerkers van de Van Schaikstichting.

Er zijn tot 2 jaar geleden 24 Steunpilaren verschenen en afgelopen maand is Steunpilaar nummer 25 uitgebracht, in full colour. Dit omdat er een nieuwe redactie is die Steunpilaar weer nieuw leven ingeblazen heeft. De redactie bestaat uit Luck Walschot en Bert Beckers. De Steunpilaar komt minimaal 1 maal per jaar uit maar als er meer nieuws is, kan er ook nog een tweede Steunpilaar verschijnen.

Maar de Steunpilaar is ook voor iedereen die de Van Schaikstichting financieel steunt. Iedereen die jaarlijks minimaal 25 euro over maakt op de rekening van de Van Schaikstichting krijgt de Steunpilaar thuis toegestuurd.

Daarom, alle SOK- leden die de Van Schaikstichting financieel willen ondersteunen, kunnen dat doen door een emailtje te sturen aan info@vanschaikstichting.nl onder vermelding van Steunpilaar en het adres waar de Steunpilaar naar toe gestuurd moet worden en een donatie van minimaal 25 euro over te maken op rekeningnummer *NL 03 SNSB 092 981 2034*. Vermeld dan bij het opmerkingenveld uw naam en liefst ook het adres zodat wij weten wie we op de lijst van Donateurs van de Van Schaikstichting kunnen zetten.

Je blijft met de Steunpilaar op de hoogte van alles dat speelt binnen de Van Schaikstichting en haar groeven en je zorgt ook nog eens voor de toekomst van de groeven.

Nieuwe beheerder gevonden voor de Fallenberg

De Fallenberg heeft een nieuwe beheerder. Ger Beckers heeft na vele jaren aangegeven te willen stoppen met het beheer van de Fallenberg. Wij danken Ger voor zijn jarenlange controlles op de ingang van deze groeve die afgesloten is voor bezoek.

Omdat de Fallenberg niet toegankelijk is en alleen via de Jezuietenberg te benaderen is, is met de Stichting Jezuietenberg jaren geleden een samenwerking aangegaan. Vanuit praktische overwegingen is ook de nieuwe beheerder van de Fallenberg

gevonden in de beheerder van de Jezuietenberg, Rob Swaans. Rob heeft het beheer inmiddels over genomen van Ger en met het bestuur van de Van Schaikstichting de werkwijze besproken. Helaas is een bezoek aan of onderzoek in de Fallenberg op dit moment niet mogelijk.

Wij wensen Rob veel plezier toe met het beheren van de Fallenberg en we zien uit naar een verdere goede samenwerking met de Stichting Jezuietenberg.

Nieuwe beheerder gezocht voor de Groeve Theunissen 2

Paul Magielse is 5 jaar beheerder geweest van Groeve Theunissen 2, aan de Susserweg in Maastricht. Paul is inmiddels verhuisd naar Geleen en kon daardoor het beheer van de Theunisgroeve niet meer zo vervullen als hij dat eigenlijk graag zou willen. Hij heeft daarom aangegeven te willen stoppen met het beheer. Het bestuur dankt Paul voor zijn 5 jaar beheer van deze kleine maar heel erg bijzondere groeve. Zoals meestal als een beheerder wil stoppen, zoekt het bestuur een nieuwe beheerder binnen de leden van de SOK. Dus ook nu weer doen wij een oproep aan alle SOK- leden of ze beheerder van een groeve willen worden.

De Groeve Theunissen 2 is een kleine groeve die bestaat uit een lange gang met enkele zijgangetjes. De ingang van deze groeve is in de jaren 80 door de groep van wijlen Han Bochman uitgegraven in het stort dat er voor lag en geheel gerestaureerd. Sindsdien is deze groeve netjes onderhouden en heeft de SOK zelfs een prijs van de gemeente gekregen voor het herstellen van dit cultuurlandschap.

In de groeve staan enkele mooie oude opschriften die in de SOK- Mededelingen nummer 13 van 1989 beschreven zijn. Maar er is zeker nog meer te ontdekken in deze groeve.

Verder is deze groeve gekeurd voor intensief bezoek, het is dus mogelijk om onderzoekers en bezoekers in deze groeve toe te laten.

Wie van de SOK- leden wil deze groeve beheren? Je hebt geen ervaring nodig. Je komt dan bij de groep beheerders die vanuit de Van Schaikstichting de groeves beheren. De andere beheerders en het bestuur geven je alle steun die je nodig hebt om het beheer goed vorm te geven. Het enige dat de Van Schaikstichting van je vraagt is om regelmatig een bezoek te brengen aan de groeve en te controleren of alles in orde is. Als een slot verdwenen is (en dat gebeurt regelmatig), dan dit slot vervangen. En verder kun je SOK- leden proberen warm te maken om je groevetje te bezoeken en er onderzoek te doen. Wij roepen dan ook met name jonge SOK leden op om zich als beheerder aan te melden.

Graag aanmelden bij info@vanschaikstichting.nl

Discodoof

Worden vleermuizen door milieuclubs nog weleens ingezet om een verbod op evenementen af te dwingen, de beestjes trekken zich in de praktijk weinig van lawaai aan. Dat blijkt uit onderzoek tijdens een dance-event afgelopen zomer op het terrein van het voormalige Vliegveld Twenthe. Daarbij kregen de vleermuizen op verzoek van onder meer de provincie een zendertje omgehangen, waarmee ze werden gevolgd. Wat bleek: de stampende beats hadden geen enkel effect op het gedrag van de beestjes.

Telegraaf 14/10

MEET THE UNDERGROUND PRESS

“Trillingen turbines risico grot” (*Dagblad de Limburger van 18 augustus 2017*) en **“Trillingen van windmolens bedreigen mergelgrotten”** (*Het Belang van Limburg van 23 augustus 2017*): pakweg 500 bezwaarschriften zijn ingediend tegen de bouw van drie windturbines in de gemeente Riemst. Een actiecomité vreest negatieve invloed op het milieu, geluidshinder, last van slagschaduw, horizonvervuiling en mogelijke gezondheidsproblemen. Bijkomend probleem is dat als windmolens in dezelfde cadans draaien, ontstaan *“trillingspieken, die zich tot tientallen kilometers kunnen voortplanten in de ondergrond. Met mogelijk een risico op instorting van broze MERGELGROTEN van Maastricht en Kanne.”*

“Onderzoek naar stabiliteit grotten van Kanne start volgende week” (*HBvL van 19 augustus 2017*): na de rampzalige brand in de **MUIZENBERG** beslisten de provincie Limburg (NL) en de gemeente Maastricht om een onderzoek in te stellen naar de stabiliteit van de berg en de veiligheid van het gesteente. In de ondergrond waren immers meerdere kleine en grote mergelblokken losgekomen. Er worden de nodige metingen, controles, inspecties en testen uitgevoerd. Daaruit worden dan de nodige conclusies uitgetrokken in verband met de veiligheid en de toegankelijkheid.

“Vijlen, krabben en raspen” (*DdL van 21 augustus 2017*): geef hem een blok ijs, zand, mergel of hout en **Peter MEURDERS** maakt er, samen met zijn team, een beeld van. Want beelden vertellen meer dan een heel verhaal. In de Valkenburgse grot **MergelRijk**(naast en/of onder de **STEENKOLENMIJN** – red.) leert hij jong en oud de eerste beginselen van het beeldhouwen. Meurders vertelt de mensen eerst iets over mergel. Hoe zacht het is en hoe gemakkelijk je er mee kunt werken. Dan mogen ze zelf aan de slag met de zaag, de rasp, de beitel, de krabber en de vijl.

“10.000 kwaliteitswijnen ondrinkbaar” (*HBvL van 23 augustus 2017*) en **“Als de rook is opgetrokken”** (*DdL van 26 augustus 2017*): de wijnkelders in de oude grottengangen van Chateau Neercanne zijn leeg. Meer dan 10.000 flessen kwaliteitswijn zijn vernietigd na de hooibrand. *“Veel mensen willen niet begrijpen dat die wijn door de hitte en de rook niet echt meer drinkbaar was.”* Boer **VRANCKEN**, *“die in de MUIZENBERG runderen liet grazen”* en hooi en stro had opgeslagen, heeft op last van de brandweer de grotten leeggemaakt en de ingangen naar de gangenstelsels afgesloten met betonraster.

“Wijnroof catacomben Parijs” (*DdL van 30 augustus 2017*): de **CATACOMBEN** van Parijs is een berucht netwerk van gangen van zowat driehonderd kilometer lang. Slechts een klein deel is toegankelijk (ca 2 km) voor het publiek: de ondergrondse

begraafplaats. Dieven zijn er in geslaagd om driehonderd flessen wijn buit te maken in de roemruchte catacomben. Ze wisten ondergronds de wijnkelder van een particulier te bereiken. Vanuit één van de gangen braken ze een muur door en belandden in de wijnkelder. De waarde van de wijn bedraagt ongeveer een kwart miljoen euro.

“Grotlopers dolen al 40 jaar door onderaardse gangen” (HBvL van 10 oktober 2017): in de ondergrondse feestgrot in Zichen werd de 40ste verjaardag van de **STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN**, “de zogenaamde grotlopers”, gevierd. In de voorbije 40 jaar kende de vereniging 5 voorzitters, die voor de krant samen met **Mike Lahaye** van de gemeente Riemst op de foto gingen: **EdG, TB, EH, RH en SH**. “*We zijn allemaal bevangen door het grottenvirus en doen onderzoek naar de geschiedenis en cultuurhistorie van de grotten*”, vertelt huidig voorzitter **Susanne HANSSEN**.

“Oude en nieuwe wonderen” (DdL van 23 oktober 2017): tientallen keren moet hij er voorbij zijn gewandeld, maar toen **Jo PETERS** begin dit jaar werd gevraagd om gids te worden in het **Museum ROMEINSE KATAKOMBEN** (MRK) in Valkenburg, zette hij er voor het eerst een voet binnen. En was meteen verkocht. Hij leidt met een aanstekelijk enthousiasme en veel kennis een tiental toeristen rond door het bijzondere museum, waarin een deel van de catacomben van Rome begin vorige eeuw is gerepliceerd.

Met dank aan de trouwe correspondenten Alan Claessens, Koen Coenegrachts, Johan Janssen, Gilberte Nicolaes, Jan Paul van der Pas, Herman Swart en Peggy Versteegh. Voor knipsels, kopieën en uittreksels kunt u altijd terecht op het bekende adres: Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne-Riemst. Telefoon/fax 012-454059. E-mail: tbreuls@telenet.be.

Volgende SOK-avond: Vrijdag 10 november 2017 Aanvang 19.30 uur!

De SOK-Info redactie heeft het recht om een aangeboden artikel te weigeren. De geplaatste artikelen vertegenwoordigen niet automatisch de standpunten van de SOK-Info redactie of die van het SOK-bestuur.

Groeven in beheer bij de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisatie heeft een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het bezoeken van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder.

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en of vernielingen aan een van de groeven dit direct melden. liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1° Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hieronder.

2° Stefan Jerzykowski, Technische Dienst: 06 51659384 (geen spoed: graag whatsapp/sms)

3° Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina. 2

De Van Schaikstichting stelt zich ten doel de afsluiting van de groeve binnen 24 uur te herstellen.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Ger Beckers	043-367 08 57
Gewandgroeve Heiberggroeve	Marc Dresens	06-55727887
Groeve de Keel	Luc Walschot	00-3212441350
Groeve Eys (niet toegankelijk)	Wim Kneepkens	043-347 1 1 88
Keldertjes Slavante	Wil Ramaekers	043-364 52 39
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg (niet toegankelijk)	John Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve (niet toegankelijk)	Jan-Paul van der Pas	045-40 41 600
Theunisgroeve	Paul Magielse	06-12687174

De Sint-Pietersberg:

De Sint-Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg, het Noordelijk Gangenstelsel en het gebied onder het Fort. Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK.

Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, telefoon: 06-558 25 192.

Bij onraad of calamiteiten kunt u ook de boswachter, Tim Koumans, contacteren, telefoon: 06-832 15 415.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de

Provincie Limburg

De SOK-Info

is een uitgave van de

Studiegroep Ondaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.

